

Mindre Meddelelser.

Baixo da Judia. Fra Monsieur F. Romanet du Caillaud, Isle (Haute-Vienne France) har vi modtaget følgende: I Monzambique-Kanalen, lige over for Madagaskar, omtrent halvvejs imellem den store Ø og Sofala, ligger et lille mærkeligt Skær, der tidligere tjente som Sømærke for Skibe til Madagaskar¹⁾.

Paa de moderne Kort er Navnet paa dette Skær blevet forandret, uden Tvivl ved en slet Læsning af det oprindelige Navn. Stiellers Atlas Nr. 68 kalder det »Bassas da India«²⁾ et Navn, der ligeledes findes paa det store Afrika-Kort, udgivet i 1895 af La Société de Géographie i Paris.

Dette Navn »Bassas da India« maa rettes. Portugiserne, der opdagede Skæret, kaldte det »Baixo da Judia«; som man kan se i »l'Arte de navegar e Roteiro das Viagens de Manoel Pimentel«, édité à Lisbonne en 1710, réédité en 1762. Side 192 i Udgaven for 1762 angiver Længden og Bredden for Baixo da Judia til 22° 0' sydl. Br. og 61° 30' østl. Lgd. for Ferro, og paa Pag. 386—387 beskrives dette Skær, ligeledes Pag. 388, 404 og 415. Grunden er af Form trekantet og domineres af en smal, langagtig lille Korallø, med nogle spidse Klipper, der minder om Træer. Baixo da Judia havde i det 18. Aarh. en Længde af 18 lieues fra Nordvest til Sydøst. Det var et meget farligt Skær.

¹⁾ Manoel Pimentel, Arte de navegar e Roteiro das Viagens. Lisbonne 1762 (2. Udg. Pag. 387).

²⁾ Stiellers Atlas skriver ogsaa paa Blad Nr. 58 Øgruppen Syd for Indien med Navnet »Tschagos«. Man bør skrive »Tschagas« eller bedre Chagas (opkaldt til Ære for Kristi Vunder), citeret i Manoel Pimentel Pag. 392 og 406.

P. S. Øerne Tschagas findes ikke paa det af Forf. nævnte Kortblad Nr. 58. Paa Blad 4 benævnes Øerne »Tschagos« og paa Blad Nr. 3 »Chagos«. Stiellers Atlas 1906.

Red.

Manoel Pimentel angiver ikke Oprindelsen til Skærets Navn; men det er sandsynligvis Navnet paa et portugisisk Skib A Judia, der opdagede dette Skær, eller som strandede der. Jeg har ganske vist ikke truffet Navnet paa dette Skib, A Judia i de gamle portugisiske Koloni-Værker, jeg ejer: A Asia de João de Barros og de Diego de Conto, Sendas da India de Caspar Correa, Historia do descobrimento e Conquista da India de Lopez de Castanheda, A Asia Portuegesa da Manuel Faria y Sousa . . . .

Forandringen af Navnet Baixo da Judia paa de moderne Kort til Bassas da India, kommer som sagt af en daarlig Læsning fra en Topografs eller Gravers Side. I det sidste Ord, Judia, er »J« taget for et I, »u« for et n.

Man maa tilbagegive dette Skær sit sande Navn. Baixo da Judia, og siden det er næsten i de franske Farvande og tjente som Vejviser til Madagaskar, vilde det være heldigt at oversætte dets Navn paa Fransk og fremtidig kalde det »Bas fond de la Judie«.

F. Romanet du Caillaud
Isle (Haute-Vienne, France) 5 aout 1919.

Forklarende Bemærkning til Geogr. Tidsskrift 25. Bind H. II. S. 55.

I min Afhandling »Persiske Byer« Bd. 25, H. II, S. 55 kan Angivelsen af Arabiens Størrelse og Indbyggerantal, saaledes som det er skrevet, give Anledning til Misforstaaelse. Det bemærkes, at der i Afhandlingen er ment det hidtil uafhængige Arabien (Landskaberne Hadramaut, Nedjed, Kasim el Ala og Schammar). Jurascheck: Geogr. Stat. Tabellen 1917—18 S. 3.

Ole Otufsen.

Literaturanmeldelser.

Le Sahara occidental. Capitaine Augiéras. Avec une carte hors texte. Société de Géographie. Paris 1919.

Indtil Begyndelsen af det 20. Aarh. var det vestlige Sahara komplet eller næsten ukendt. Kun tre Opdagelsesrejsende, Franskmanden René Caillié i 1828, Englænderen Davidson, der gik ud fra Marokko og sandsynligvis blev myrdet Syd for Chenachen i 1836, samt Østerrigeren Oskar Lenz, der ogsaa gik ud fra Marokko i 1880, trængte her

igennem i forrige Aarh. I det 20. Aarh. foretager et betydeligt Antal franske Officerer Rejser i Vest-Sahara, hvorved dette bliver saa temmelig eksploreret. Dog da disse Rejser mest foretages i militært Øjemed, er det rent geografiske for en stor Del bleven negligeret. Der manglede bl. a. i høj Grad et geografisk Kort over disse Egne, hvorfor Capitaine Augiéras, der er Forfatter af ovennævnte Værk i Aarene 1913—17 satte sig til Opgave at frembringe et saadant. Dette foreligger nu her udført i 1:500,000 med Farvetryk og maa betragtes som